

ВІДПОВІДІ НА НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНІ ЗАПИТАННЯ ЩОДО МОБІЛІЗАЦІЇ

Не підлягають мобілізації громадяни:

зброньовані на період мобілізації та на воєнний час за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, а також за підприємствами, установами і організаціями в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

визнані відповідно до висновку військово-лікарської комісії тимчасово непридатними до військової служби за станом здоров'я на термін до шести місяців (з наступним проходженням військово-лікарської комісії);

чоловіки, на утриманні яких перебувають троє і більше дітей віком до 18 років (такі чоловіки можуть бути призвані на військову службу у разі їх згоди тільки за місцем проживання);

жінки та чоловіки, які самостійно виховують дитину (дітей) віком до 18 років (такі особи можуть бути призвані на військову службу у разі їх згоди і тільки за місцем проживання);

жінки та чоловіки, на утриманні яких перебуває повнолітня дитина, яка є інвалідом I чи II групи, до досягнення нею 23 років;

усиновителі, опікуни, піклувальники, прийомні батьки, батьки-вихователі, на утриманні яких перебувають діти-сироти або діти, позбавлені батьківського піклування, віком до 18 років (такі особи можуть бути призвані на військову службу у разі їх згоди і тільки за місцем проживання);

зайняті постійним доглядом за особами, що його потребують, відповідно до законодавства України, в разі відсутності інших осіб, які можуть здійснювати такий догляд;

народні депутати України, депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим;

інші військовозобов'язані або окремі категорії громадян у передбачених законами випадках (в т.ч. постанова Кабінету Міністрів України від 12.06.2013 року №413);

Призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період не підлягають також студенти та аспіранти, які навчаються на денній формі навчання.

Роз'яснення відносно опікунства та піклувальництва:

Відповідно до норм чинного законодавства ч.1 ст. 207 Сімейного кодексу України усиновленням є прийняття **усиновлювачем** у свою сім'ю особи на правах дочки чи сина, що здійснене на підставі рішення суду.

Згідно зі статтею 211 усиновлювачами можуть бути:

1. Усиновлювачем дитини може бути дієздатна особа віком не молодша двадцяти одного року, за винятком, коли усиновлювач є родичем дитини.

2. Усиновлювачем може бути особа, що старша за дитину, яку вона бажає усиновити, не менш як на п'ятнадцять років.

У разі усиновлення повнолітньої особи різниця у віці не може бути меншою, ніж вісімнадцять років.

3. Усиновлювачами можуть бути подружжя, а також особи, зазначені у частинах п'ятій та шостій цієї статті.

Усиновлювачами не можуть бути особи однієї статі.

4. Особи, які не перебувають у шлюбі між собою, не можуть усиновити одну і ту ж дитину.

Якщо такі особи проживають однією сім'єю, суд може постановити рішення про усиновлення ними дитини.

5. Якщо дитина має лише матір, вона не може бути усиновлена чоловіком, з яким її мати не перебуває у шлюбі.

Якщо дитина має лише батька, вона не може бути усиновлена жінкою, з якою він не перебуває у шлюбі.

Якщо такі особи проживають однією сім'єю, суд може постановити рішення про усиновлення ними дитини.

6. Якщо дитина має лише матір або лише батька, які у зв'язку з усиновленням втрачають правовий зв'язок з нею, усиновлювачем дитини може бути один чоловік або одна жінка.

7. Кількість дітей, яку може усиновити один усиновлювач, не обмежується.

Стаття 63 Цивільного кодексу України визначає порядок призначення опікуна або піклувальника:

1. Опікуна або піклувальника призначає орган опіки та піклування, крім випадків, встановлених статтею 60 цього Кодексу.

2. Опікуном або піклувальником може бути лише фізична особа з повною цивільною дієздатністю.

3. Фізична особа може бути призначена опікуном або піклувальником лише за її письмовою заявою.

4. Опікун або піклувальник призначаються переважно з осіб, які перебувають у сімейних, родинних відносинах з підопічним, з урахуванням особистих стосунків між ними, можливості особи виконувати обов'язки опікуна чи піклувальника.

При призначенні опікуна для малолітньої особи та при призначенні піклувальника для неповнолітньої особи враховується бажання підопічного.

5. Фізичній особі може бути призначено одного або кількох опікунів чи піклувальників.

Відповідно до статті 60 Цивільного кодексу України опіка та піклування встановлюється судом у випадках:

1. Суд встановлює опіку над фізичною особою у разі визнання її недієздатною і призначає опікуна за поданням органу опіки та піклування.

2. Суд встановлює піклування над фізичною особою у разі обмеження її цивільної дієздатності і призначає піклувальника за поданням органу опіки та піклування.

3. Суд встановлює опіку над малолітньою особою, якщо при розгляді справи буде встановлено, що вона позбавлена батьківського піклування, і призначає опікуна за поданням органу опіки та піклування.

4. Суд встановлює піклування над неповнолітньою особою, якщо при розгляді справи буде встановлено, що вона позбавлена батьківського піклування, і призначає піклувальника за поданням органу опіки та піклування.

Згідно зі статтею 61 Цивільного кодексу України орган опіки та піклування встановлює опіку над малолітньою особою та піклування над неповнолітньою особою, крім випадків, встановлених частинами першою та другою статті 60 цього Кодексу.

Додаткові виплати та пільги:

- Відповідно до постанови КМУ від 04.06.2014 року №158 встановлено виплату винагороди в розмірі 100% місячного грошового забезпечення, але на менше 3000 гривень військовослужбовцям, у тому числі і строкової служби, які приймають безпосередню участь в АТО. Зазначена виплата зберігається також на час стаціонарного лікування військовослужбовців після отриманих поранень.

- У разі загибелі військовослужбовця, членам його сім'ї, батькам та утриманцям належить виплата одноразової грошової допомоги у розмірі 500 кратного прожиткового мінімуму, що складає 609 тис. грн. відповідно до ст. 16 Закону України «Про соціальний та правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

- військовослужбовцям, які отримали травми або каліцтва під час виконання обов'язків військової служби за наслідком чого, їм встановлена інвалідність виплата одноразової грошової допомоги у розмірі:

1 група – 250 прожиткових мінімумів (304,5 тис. грн)

2 група – 200 прожиткових мінімумів (243,6 тис. грн)

3 група – 150 прожиткових мінімумів (182,7 тис. грн).

- виплата допомоги у проведенні поховання складає – 500 грн.

- призначення пенсії у розмірі 40% від грошового забезпечення загиблого годувальника на одного непрацездатного члена сім'ї.

Решта пільг для військовослужбовців передбачена Законом України **«Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»** та Закону України **«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення оборонно-мобілізаційних питань під час проведення мобілізації»**.

Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення оборонно-мобілізаційних питань під час проведення мобілізації” від 20 травня 2014 року № 1275-VII встановлено:

- військовослужбовцям, резервістам та військовозобов'язаним з початку і до закінчення особливого періоду не будуть нараховуватися штрафні санкції, пеня за невиконання зобов'язань перед підприємствами, установами і організаціями усіх форм власності, у тому числі банками, та фізичними особами, а також проценти за користування кредитом.

Разом з тим закон передбачає, що самозайняті особи (фізичні особи – підприємці, особи, які провадять незалежну професійну діяльність), які не мали найманих працівників, призвані на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, на весь строк їх військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період звільняються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з податку на доходи фізичних осіб.

Відповідно до закону, якщо самозайнята особа, призвана на військову службу під час мобілізації, на особливий період, має найманих працівників і на строк своєї військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, уповноважує іншу особу на виплату найманим працівникам заробітної плати та/або інших доходів, то обов'язок з нарахування та утримання податку на доходи фізичних осіб з таких виплат на строк військової служби самозайнятої особи несе ця уповноважена особа. Крім того, в законі передбачено, що платники єдиного внеску, призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період, на весь строк їх військової служби під час мобілізації, на особливий період, звільняються від виконання своїх обов'язків.

Єдиний внесок, що був нарахований уповноваженою особою з таких виплат, сплачується до бюджету демобілізованою фізичною особою – підприємцем протягом 180 календарних днів з першого дня її демобілізації без нарахування штрафних і фінансових санкцій. При цьому демобілізована фізична особа – підприємець у заяві, передбаченій у цьому пункті, зазначає дані про нарахований єдиний внесок на суму таких виплат уповноваженою особою протягом строку військової служби фізичної особи – підприємця.

Станом на сьогоднішній день для громадян, які проходять військову службу по мобілізації вже діють такі пільги та гарантії соціального захисту:

– не більше одного року, зберігаються місце роботи (посада), середній заробіток на підприємстві, в установі, організації, незалежно від підпорядкування та форм власності; не припиняється державна реєстрація підприємницької діяльності фізичних осіб-підприємців (ст. 39 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу»);

– пенсіонерам з числа військовослужбовців та осіб, які отримують пенсію за цим законом, виплата пенсій на час такої служби не припиняється. Після звільнення зі служби цих осіб виплата їм пенсій

здійснюється з урахуванням додаткової вислуги років на день їх демобілізації (ст. 2 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»);

– призначення батькам, дружині та неповнолітнім дітям загиблого пенсії (30% або 40% грошового забезпечення залежно від причини смерті) (ст. 36 ЗУ «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»);

– виплата батькам та сім'ї загиблого одноразової грошової допомоги в сумі 609,0 тис. грн. (500-кратного прожиткового мінімуму) (ПКМУ № 975 від 25.12.2013 р., пункт 5);

– у разі встановлення інвалідності (залежно від її причин та групи): виплачується одноразова грошова допомога в сумі 85,3-304,5 тис. грн. (70-250 кратного прожиткового мінімуму) (ПКМУ № 975 від 25.12.2013 р., пункт 6);

– у разі поранення (контузії, травми або каліцтва): виплачується одноразова грошова допомога в сумі 3,0-51,2 тис. грн. (залежно від відсотка втрати працездатності, що встановлюється медкомісіями) (ПКМУ №975 від 25.12.2013 р., пункт 7).

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ:

Відповідно до статті 336 Кримінального кодексу України: ухилення від призову за мобілізацією - карається позбавленням волі на строк від двох до п'яти років.

Адміністративна відповідальність:

Стаття 210-1. Порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію

Порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію -

тягне за собою накладення штрафу на громадян від десяти до тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від тридцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, передбаченого частиною першою цієї статті, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян від тридцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Додаткові відповіді на запитання:

Найбільше необхідними спеціальностями є спеціальності для підрозділів танкових військ, артилерії та підрозділів протиповітряної оборони.

Вікова категорія мобілізованого особового складу від 20 до 60 років.

Мобілізацію планується проводити шляхом вручення повісток військовозобов'язаним, подальшим викликом їх до пунктів збору військових комісаріатів та направленням зібраного особового складу до військово-організаційних структур.

Людей які раніше не проходили службу в ЗСУ чи в будь-яких інших силових структурах мобілізовувати будуть, але даний особовий склад пройде попередню підготовку в навчальних центрах та підрозділах ЗСУ.

Всі види забезпечення будуть здійснюватись за рахунок тилу Міністерства оборони безпосередньо у військових частинах.

Жінки будуть призиватись тільки на посади лікарів та направлятись в зону АТО тільки за рішенням командира частини.

Проводити четверту хвилю мобілізації без оголошення надзвичайного стану та офіційного оголошення війни законно, на підставі Указу Президента України №15 від 15.01.2015 року, який затверджений рішенням ВРУ 16.01.2015 року.

Дії військовозобов'язаних при отриманні повісток це в першу чергу прибути на збірний пункт районного (міського) військового комісаріату.

Відповідно до Указу Президента про часткову мобілізацію на 2015 рік сплановано 2 етапи мобілізації людських та транспортних ресурсів на яких будуть призвані та поставлені до військових частин ЗСУ та інші військових формувань військовозобов'язані та техніка НЕУ.

Мобілізований особовий склад буде призиватися на термін до виходу Указу Президента про демобілізацію, але не більше одного року.

Контроль над місцем проживання військовозобов'язаних здійснюється державною міграційною службою, житлово-комунальними господарствами та сільськими радами у взаємодії з військовими комісаріатами.